

Vindorka og skipulag

Ásdís Hlökk Theodórsdóttir

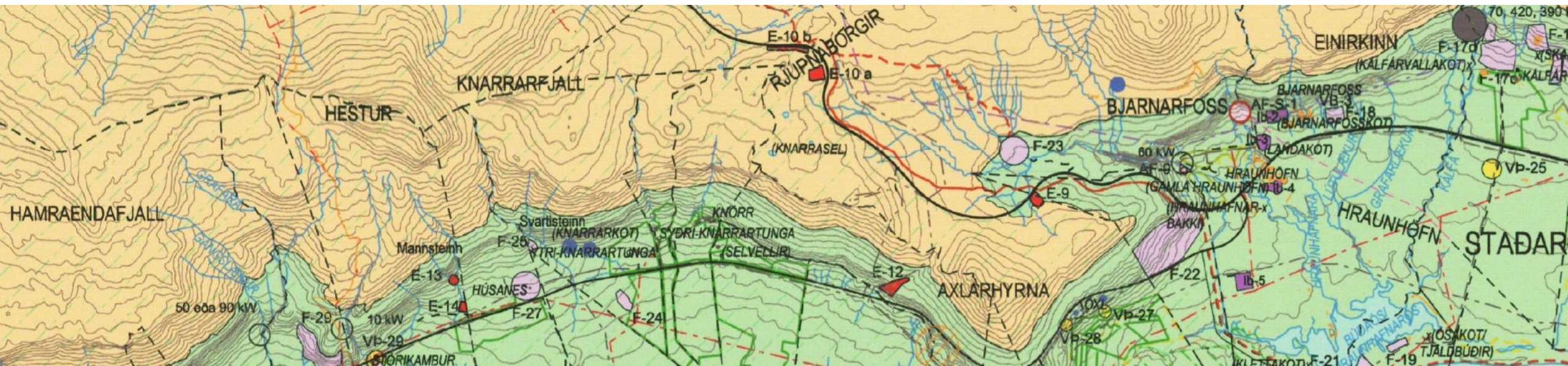
Málþing um vindorku og rammaáætlun
9. janúar 2019

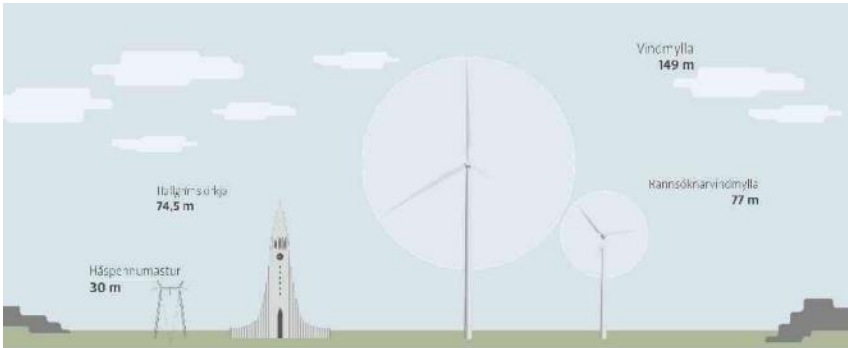
Skipulagsstofnun

Hvað er skipulag?

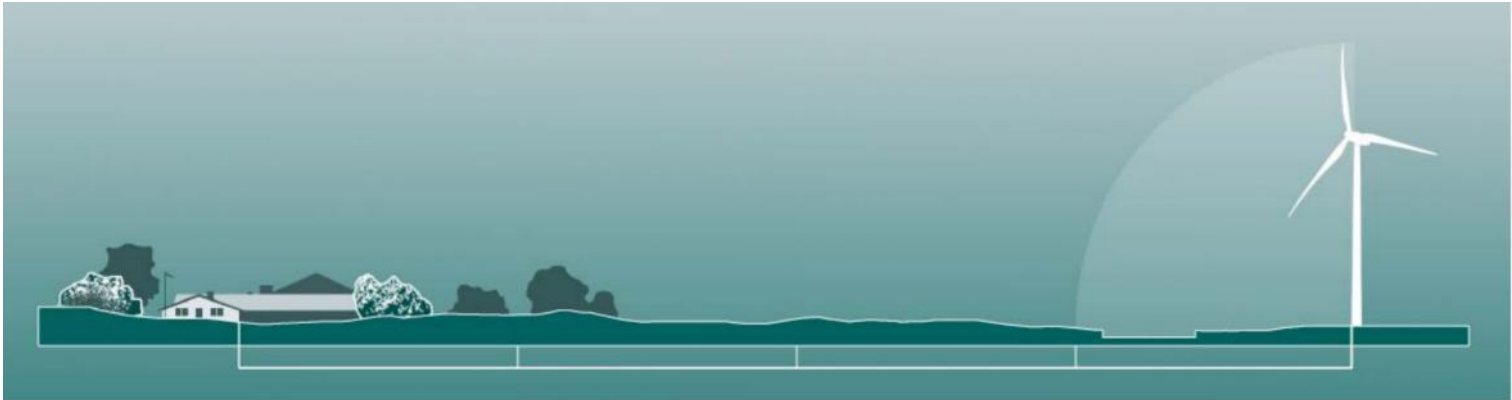
- Viðfangsefni skipulagsgerðar er ráðstöfun lands til mismunandi nýtingar og verndar
- Skipulagi er ætlað að horfa til langs tíma, samþætta ólík sjónarmið og leggja til grundvallar almannahagsmuni og sjálfbæra þróun
- Skipulag skal móta í samráði við almenning og aðra hagsmunaaðila og beita umhverfismati við mótun þess til að leggja mat á ólíka valkosti og áhrif skipulagshugmynda á umhverfi og samfélag
- Leyfi til mannvirkjagerðar og uppbyggingar innviða skulu byggja á og vera í samræmi við skipulag
- Uppbygging vindorkuvera og stakra vindmylla er eins og önnur mannvirkjagerð viðfangsefni skipulagsgerðar

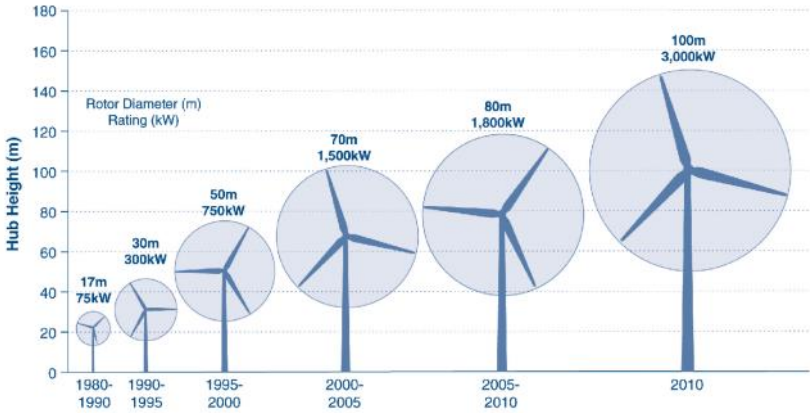
Áskoranir tengdar skipulagsgerð um vindorkunýtingu

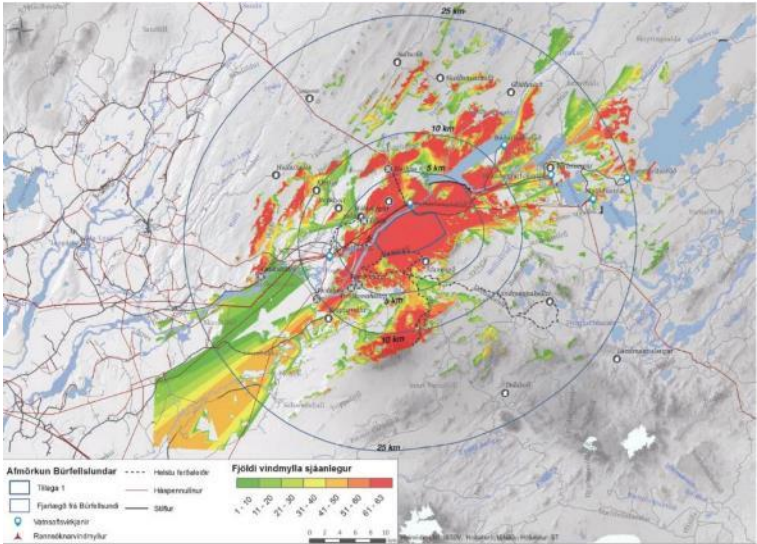
Heimild: Matsskýrsla um Búrfellslund

Heimild: Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

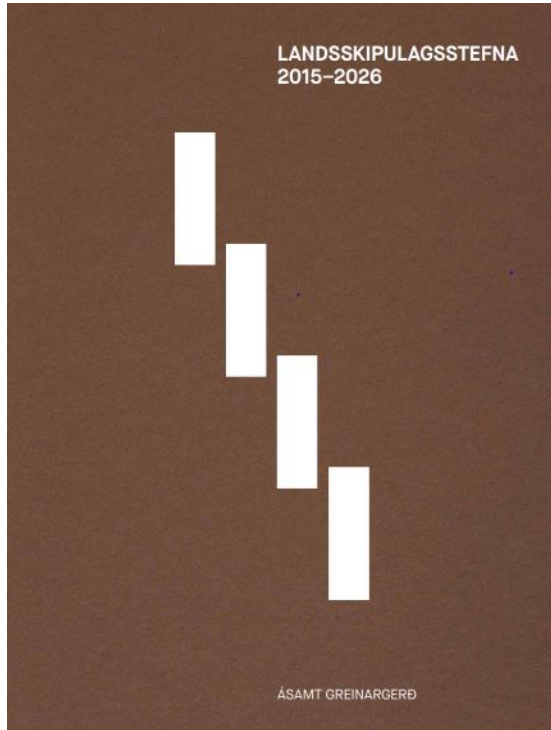
Heimild: Planning for Wind Energy, PAS Report 566

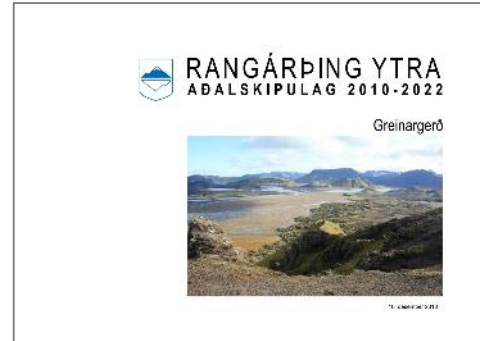
Heimild: Matsskýrsla um Búrfellslund

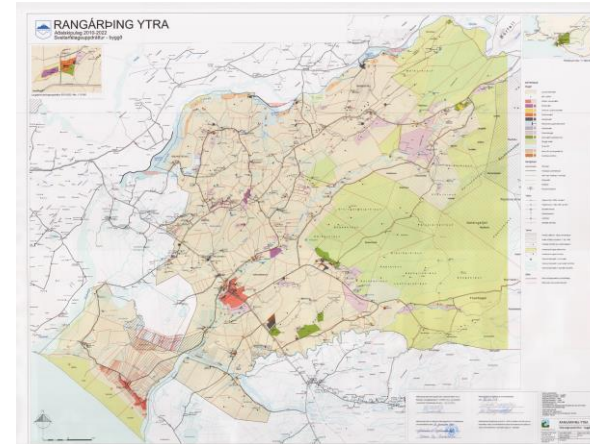
Hvar eru stefna og ákvarðanir í skipulagsmálum mótaðar?

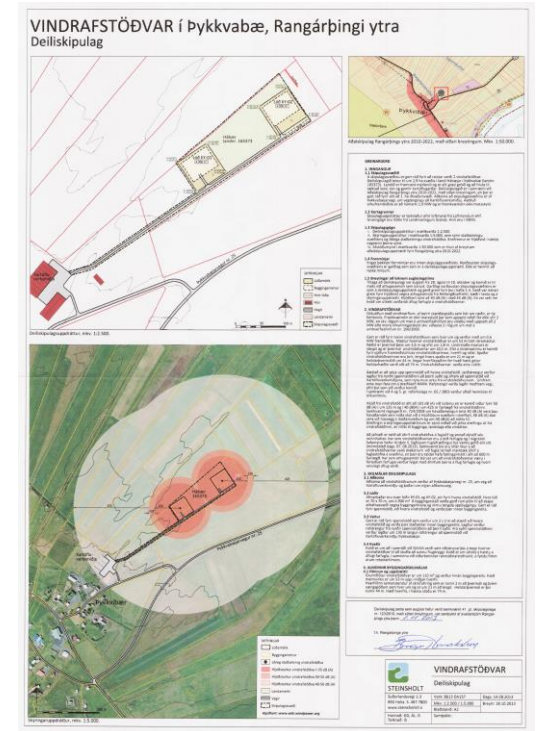
Í landsskipulagsstefnu

Í aðalskipulagi

Í svæðisskipulagi
(valkvætt nema á höfuðborgarsv.)

Í deiliskipulagi

Hvernig birtist stefna tengd vindorku í skipulagi?

Dæmi:

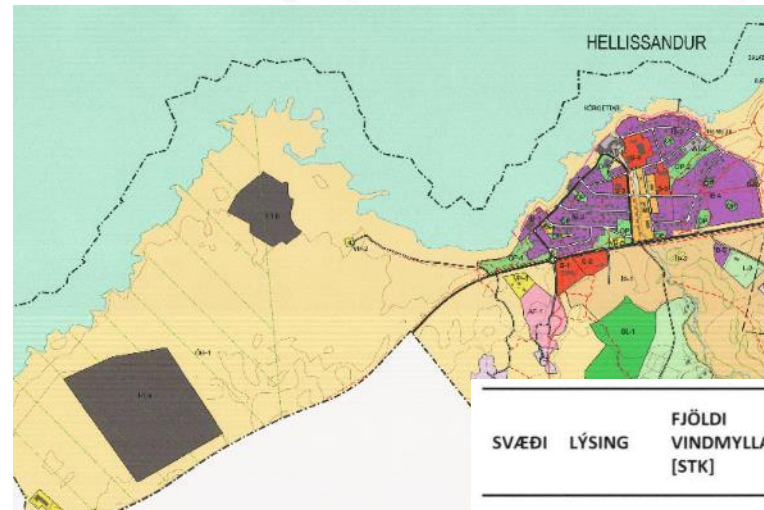
Landsskipulagsstefna

- Áhersla á verndun víðerna og landslagsheilda miðhálandisins. Öll mannvirkjagerð á hálendinu taki mið af sérstöðu þess.
- Áhersla á verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og landslags í dreifbýli. Jafnframt áhersla á að skipulag gefi kost á að nýta orkulindir í dreifbýli með sjálfbærni og umhverfisvernd að leiðarljósi.
- Skipulagsstofnun falið í samstarfi við hlutaðeigandi stofnanir að standa fyrir fræðslu og miðlun upplýsinga um skipulagsmál og umhverfismat vindorkunýtingar.
- Nú að hefjast vinna við mótun nánari stefnu um landslag, þar sem meðal annars verður fjallað um skipulag vindorkunýtingar með tilliti til landslags og sett viðmið fyrir ákvarðanir um slíka nýtingu.

Dæmi:

Aðalskipulag Snæfellsbæjar

Vindmyllugarðar. Á skipulagsupprætti eru afmörkuð tvö svæði fyrir vindmyllur, eitt að Gufuskálum og eitt milli Gufuskála og Hellissands. Ef/þegar kemur að framkvæmdum þarf að meta umhverfisáhrif og rannsaka svæðin með tilliti til fuglalífs og fluglína helstu fuglategunda sem þar er að finna. Einnig verða metin sjónræn áhrif, hljóðvist, nálægð við byggð og skuggaflökt auk annarra þátta skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum. Nákvæm staðsetning vindmylla innan svæðis yrði valin eftir því hvað best þykir m.t.t. orkunýtingar, ásýndar og annarra umhverfisáhrifa. Áhrif verði metin miðað við bestu vindmyllur á þeim tíma, en framþróun er mjög ör. Bæjaryfirvöld leggja áherslu á að aðeins kemur til greina að nota hljóðlátasta og besta fánlega búnað hverju sinni. Gerð er grein fyrir samanburði kosta í umhverfisskýrslu.

SVÆÐI	LÝSING	FJÖLDI VINDMYLLA [STK]	UPPSETT AFL [MW]	HÆÐ VINDMYLLU [M]	STÆRÐ SVÆÐIS [HA]
I – 1a	Við Gufuskála	9/4	8,1/3,0	55/74,5*	20.1
I – 1b	Norð- austan Gufuskála	3/1	2,7/3,0	55/74,5*	5.3

*Hæð vindmylla er án spaða, með spóðum bætast við 20-30 metrar.

Samspil skipulags við önnur stjórnþæki hvað varðar vindorku

- Skipulagsstefna/áætlanir
 - Landsskipulagsstefna, á ábyrgð ríkisins
 - Svæðisskipulag, aðalskipulag og deiliskipulag, á ábyrgð sveitarfélaga
- Aðrar áætlanir
 - Rammaáætlun (10 MW og stærri)
- Umhverfismat
 - Öll ofangreind áætlanagerð háð umhverfismati áætlana
 - Jafnframt eru framkvæmdir við vindorkuver 10 MW eða stærri háðar mati á umhverfisáhrifum
 - Og framkvæmdir við vindorkuver 2-10 MW tilkynningarskyldar, þ.e. þarf að ákveða hverju sinni hvort skuli undirgangast umhverfismat
- Leyfi sveitarstjórna
 - Byggingar- og framkvæmdaleyfi
- Leyfi annarra
 - Virkjunarleyfi Orkustofnunar
 - Starfsleyfi heilbrigðisnefnda
 - Fleiri leyfi kunna að koma til, tengt staðsetningu, svo sem vegna náttúruminja eða fornleifa

*Aðkoma
almennings*

Leiðbeiningablað Skipulagsstofnunar 2017:

- Um skipulag og vindorku, <http://www.skipulag.is/media/pdf-skjol/Um-skipulag-og-vindorkunytingu.pdf>

Erindi á Skipulagsdeginum 2015:

- Graham Marchbank: Planning for wind farms – Scottish experiences.
<http://www.skipulag.is/media/skipulagsdagurinn-2015/Wind-SGP-Iceland-Sep-2015.pdf>

Erindi á Umhverfismatsdeginum 2015:

- Sigurður Ásbjörnsson: Hvað getum við lært af Skotum um beislun vindsins?
http://www.skipulag.is/media/umhverfismat/SA_Hvad_hofum_vid_.pdf
- Margrét Arnardóttir: Nýr orkukostur – Nýjar áskoranir. Aðferðir við mat á umhverfisáhrifum vindorku.
http://www.skipulag.is/media/umhverfismat/MA_Nyr_orkukostur_nyjar_askoranir.pdf

Skýrsla starfshóps um regluverk í tengslum við starfsemi og framkvæmdir vegna vindorkuvera 2018

- <https://www.stjornarradid.is/lisalib/getfile.aspx?itemid=c447ebfe-d77a-11e8-942d-005056bc530c>